

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 41. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324075182304/facsimile.pdf (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

prædiken; hvad er rimeligere end at hun, efter at have jaget ham bort, bliver ærgerlig over hans Opførsel og lader sit daarlige Lune gaa ud over den intetanende Apicius? Lucretia modtager et Kærlighedsbrev fra Petronius, og som forliebte Folk pleier, finder hun hans Udgydelser yderst indtagende, indtil Pernilles Kritik slaar hende koldt Vand i Blodet: Fremstillerinden maa læmpeligt antyde, hvorledes Forandringen i Lucretias Opfattelse foregaar; thi en Kvinde behøver ikke at være saa særdeles væglsindet for at tabe sin Smule Beundring overfor en Elsker, der latterliggøres.

Fru Eckardt, der med stor Iver har kastet sig over en hendes Talent fremmed Opgave, deler Rollen i altfor mange Brudstykker. Hun benytter for meget ydre Midler: Lucretia antyder for Eksempel sit daarlige Humør ved at trække et sort Slør over sit Hoved. Hendes Ansigt skulde snarere vise os de vekslende Stemninger. Ved den ene Akts Slutning gaar hun paa Visit, klædt med den yderste Tarvelighed, men vender tilbage fra Besøget i en anden, meget elegant Dragt. Hvorledes kan hun skifte Klæder hos de Fremmede samtidigt med at hun skifter Humør? Fru Eckardt *vil* antyde Karakterens Urimelighed, derfor lader hun alle Afskygninger staa saa stærkt mod hinanden. Den modsatte Fremgangsmaade maatte blive interessantere og give Anledning til en bedre Karakteristik. Det er iøvrigt en Fejl ved Iscenesættelsen,

at Petronius og Lucretia ved Stykkets Slutning trækker sig tilbage til Scenens Baggrund, saa at Tilskuerne ikke faar Lejlighed til at se hendes, Hovedpersonens, Minespil, medens Pedanten gør hende sin Kur.

Den Vægelsindede spilles uden synderligt Liv: Stykket er en Farce, hvorfor da prædike til Aftensang? Hr. Kolling er som Henrik i det ham fremmede Fag saa stiv, at man formelig hører det knække i alle Led, hvergang han bevæger sig, og Ordene falder fra hans Læber haarde og tunge som Kampesten. Denne Rolles Udførelse kan let blive skæbnesvanger for Stykkets Lystighed, fordi dette hører til Holbergs svagere. Man trættes, naar man hvert femte Minut faar ny Forbavselse over og ny Forklaring af den Vægelsindedes ingenlunde mærkværdige Karakter. Som om man ikke kunde forstaa en Kvindes Vægelsindethed uden at ty til Djævle, Safter eller Vædsker som mulige Forklaringsgrunde!

Man mærker ved Opførelsen af *Den Vægelsindede*, at ingen sagkyndig Mand har ledet Fremstillingen ind i en bestemt Takt. Enhver spiller for sig. Hr. O. Poulsen tænker ikke paa at underordne sin Lystighed, der er noget støjende og bred, under Forestillingens hele Stil og at bringe sin Leve-mand i Overensstemmelse med Broderens tørt fremstillede Særling. De to Personer synes at tilhøre to forskellige Tidsaldre. Muligvis havde